

2023

OULUN VARHAIKASVATUKSEN KEHITTÄMISYKSIKÖN HEIKINHARJUN LUONTOKODON YMPÄRISTÖKASVATUSSUUNNITELMA

Anne Ylitalo, Anu Lassuri

Syksy 2023

Ympäristöalan erikoisammattitutkinto, ympäristökasvattajana toimimisen osaamisala

Suomen ympäristöpisto SYKLI

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	3
2	TAVOITTEET	4
3	SÄÄDÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	5
3.1	Ohjaavat asiakirjat.....	5
3.2	Luontokodon toiminta kestävän tulevaisuuden näkökulmasta	6
4	TEOREETTINEN TAUSTA JA OPPIMISKÄSITYS.....	7
4.1	Palmerin puumalli.....	7
4.2	Aidossa ympäristössä oppimisen -käsimalli (ulkona oppiminen)	8
4.3	Ympäristökasvatus	10
4.4	Oppimiskäsitys	11
5	YMPÄRISTÖKASVATUKSEN KEINOT, TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT	12
5.1	Heikinharjun Luontokodon keskeisiä menetelmiä ovat STEAM ja ulkona oppiminen.	13
5.2	Viestintä	14
5.3	Luontokodon toimintaa varhaiskasvatusyksiköille	14
5.4	Kuvauksia Heikinharjun Luontokodon järjestämästä toiminnasta varhaiskasvatusyksiköille	16
6	ARVIOINTI.....	27
	LÄHTEET.....	28
	LIITTEET	30
1.	Toimintamme avaaminen ötökkäretken kautta	30

1 JOHDANTO

Heikinharjun Luontokoto on Oulun kaupungin varhaiskasvatuksen luontokasvatuksen ja STEAMin kehittämissyksikkö. Luontokodon toiminta on käynnistynyt elokuussa vuonna 2021 innovatiiviset oppimisympäristöt varhaiskasvatuksessa valtionavustuksella ja toiminta on vakinaistettu Oulun varhaiskasvatuksen luontokasvatuksen ja STEAMin kehittämissyksiköksi syksyllä 2022. Luontokodolla työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen kehittäjäopettajaa.

Luontokoto sijaitsee Heikinharjussa Timosenkosken luontokoulun kanssa yhteisissä tiloissa Timossa Huutilammen välittömässä läheisyydessä. Huutilampi ja sen lähiympäristö tarjoavat monipuolisen oppimis- sekä retkeily ympäristön. Lisäksi toimimme varhaiskasvatusyksiköiden oppimisympäristöjen laajentajana hyödyntäen monipuolisesti heidän lähiympäristöään. Luontokodon tehtävänä on 1) suunnitella ja toteuttaa elämyksellisiä ja kokemuksellisia toimintapolkuja, työpajoja ja retkiä päiväkotien lähiympäristöissä sekä Luontokodolla ja sen ympäristössä 2) kehittää ja tukea varhaiskasvatuksen kestävän tulevaisuuden opinvirran mukaista luontokasvatuksen toimintaa sekä syventää luontokasvatusta STEAM-pedagogiikan ja monipuolisen välineistön avulla.

Luontokoto tarjoaa luontokasvatus ja STEAM-toimintaa sekä pedagogista tukea kunnallisille 91 sekä yksityisille 62 varhaiskasvatusyksiköille (153). Kohderyhmänä ovat lapset 0–6-vuotiaita ja varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä perhetapahtumissa lapsiperheet. Heikinharjun Luontokoto on osana LYKE verkostoa (Luonto- ja ympäristökoulujen verkosto) yhtenä kehittämiskeskuksena.

2 TAVOITTEET

Varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö Heikinharjun Luontokoto kehittää ja tukee varhaiskasvatuksen kestävästä tulevaisuudesta opintopolun mukaista luontokasvatuksen toimintaa. Luontokoto järjestää elämyksellisiä ja kokemuksellisia toimintapolkuja, työpajoja ja retkiä päiväkotien lähiympäristöissä sekä Luontokodolla ja sen ympäristössä. Lapsi saa myönteisiä kokemuksia ja tietoa luonnosta sekä luonnossa toimimisesta itse tehden, tutkien ja oivaltaen. Luontokodon toiminta on henkilöstölle kokeilemisen ja tekemisen kautta suunnattua koulutusta. Tavoitteena on, että Lapsen luontosuhdetta vahvistamalla luodaan pohjaa ekososiaaliselle sivistykselle. (Oulun varhaiskasvatussuunnitelma 2022: s. 48–49.)

Luontokodon toiminnassa luontokasvatus ja STEAM (tiede, taide ja teknologia) kulkevat rinnakkain. STEAM on lapsilähtöistä, kokeilevaa, tutkivaa ja yhteisöllistä oppimista, jossa lapsi saa itse tehden ja kokeillen ratkaista ongelmia sekä oppia uusia asioita. Varhaiskasvatuksessa STEAM tarkoittaa oppimisen alueiden sekä STEAMin - opintopolun eri osa-alueiden yhdistämistä laajoiksi kokonaisuuksiksi projektityöskentelyä hyödyntäen. Em. tavoitteet nousevat Oulun varhaiskasvatussuunnitelmasta, jossa myös Luontokodon toimintaa on kuvattu. (Oulun varhaiskasvatussuunnitelma 2022: s. 92.)

Lisäksi koemme tärkeäksi viedä pedagogista toimintaa ulos luontoon sekä erilaisiin oppimisympäristöihin. Toimintamme kautta varhaiskasvatussyksiköiden lapset ja henkilöstö saavat positiivisia kokemuksia luonnossa toimimisesta sekä oppimisesta. Samalla tuemme Puoli päivää pihalla- toimintakulttuurin jalkauttamista sekä Vaka Välkkyjen digitalisaation toteuttamista varhaiskasvatuksen kentällä. Toimintamme lähtökohtana toimivat esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmat sekä muut ohjaavat asiakirjat, kuten Oulu kaupungin sivistysohjelma ja ympäristöohjelma.

HEIKINHARJUN LUONTOKODON KESKEISIMMÄT TAVOITTEET

- tukea lapsen myönteisen luontosuhteen syntymistä
- jalkauttaa STEAM-toiminta osaksi varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria
- antaa pedagogista tukea ja ohjausta varhaiskasvatuksen henkilöstölle

3 SÄÄDÖKSET JA MÄÄRÄYKSET

3.1 Ohjaavat asiakirjat

Heikinharjun Luontokodon toimintaa ohjaavat useat eri asiakirjat, lait ja säädökset sekä paikalliset linjaukset. Alla olevassa kuvassa ovat nähtävillä eri säädökset ja määräykset, jotka ohjaavat toimintaamme.

Oulun Kaupunki Strategia ja Oulun kaupungin Ympäristöohjelma 2026	Varhaiskasvatuslaki, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma sekä Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 ja Oulun kaupungin paikalliset linjaukset	YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus ja Agenda 21/2030
<ul style="list-style-type: none">Kaupunkistrategian omat painotukset (kestävyys ja vastuullisuus) ohjaavat toimintaammeOulun kaupungin ympäristöohjelmalla varmistetaan kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten ja ympäristötavoitteiden saavuttaminen. Keskeisin ympäristöohjelmaa ohjaavista linjauksista on hiilineutraali Oulu 2040.Ympäristöohjelma luo perustan hallintokuntien, liikelaitosten ja kaupungin omistamien yhtiöiden ympäristötavoitteiden asettamiselle ja toimintatapojen kehittämiselle.Ympäristöohjelma kattaa koko kaupunkiorganisaation toiminnan, vahvistaa elinkeinoelämän kehittämismahdollisuuksia ja ohjaa kaupungin päätöksentekijöitä, henkilöstöä, asukkaita ja yrityksiä ympäristövastuulliseen toimintaan.	<ul style="list-style-type: none">Opetushallitus on asettanut varhaiskasvatusta ohjaavat asiakirjatPaikallisella tasolla Oulun varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa toimintaammeOulun Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmassa on nostettu esille vahvasti kestäväntulevaisuuden kasvatus ja sen arvopohjaLuontokoto kehittää ja tukee kestäväntulevaisuuden opinvirran mukaista luontokasvatuksen toimintaa	<ul style="list-style-type: none">Ympäristökasvatuksen pohja on Yk:n Agenda 21/2030Varmistaa vuoteen 2030 mennessä, että kaikki oppijat saavat kestäväntulevaisuuden edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot esimerkiksi kestävästä kehitystä ja kestäviä elämäntapoja, ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, rauhan ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämistä, maailmankansalaisuutta, kulttuurien monimuotoisuuden sekä kulttuurin osuutta kestävässä kehityksessä arvostavan koulutuksen kautta.

Kaupunkistrategian linjauksista ympäristöohjelman painopisteisiin

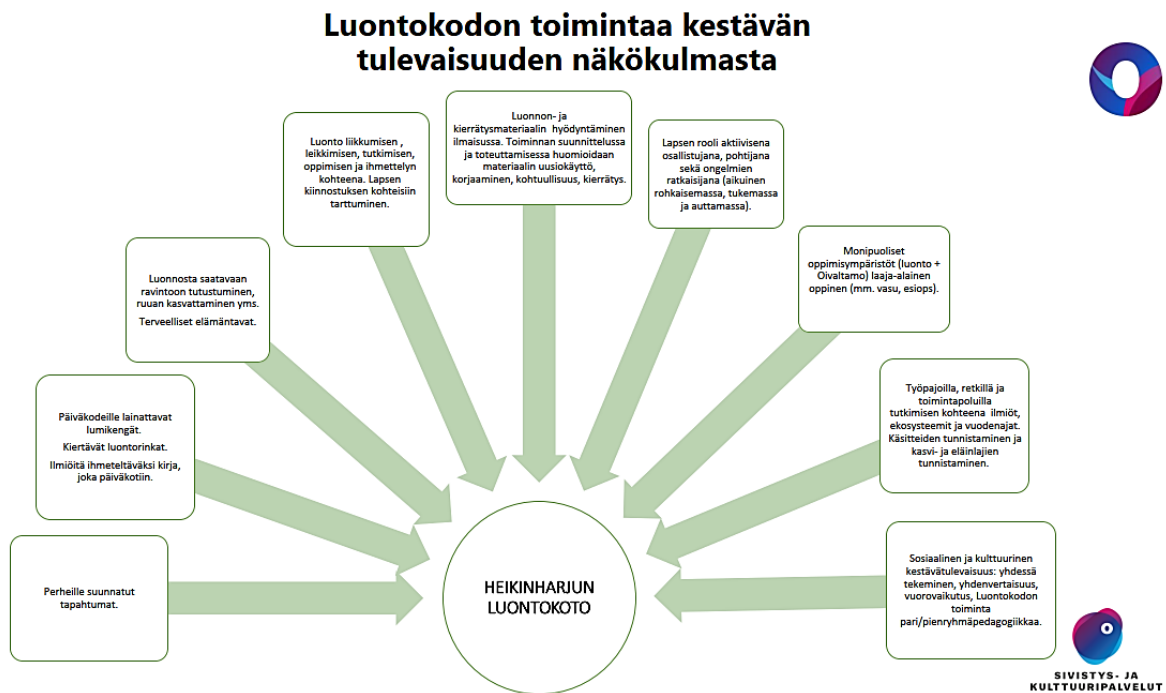
(Oulun kaupungin ympäristöohjelma 2026, 6.)

Lisäksi Oulun kaupungilla on syksyllä 2022 julkaistu Kestävän tulevaisuuden opinvirta, oululaisten käsikirja. Se ohjaa meitä kohti yhteistä ymmärrystä. Sen kolme keskeistä teemaa ovat luontosuhteen vahvistaminen, kiertotalous sekä ilmasto-osaaminen. (Kestävän tulevaisuuden opinvirta – oululaisten käsikirja 2022)

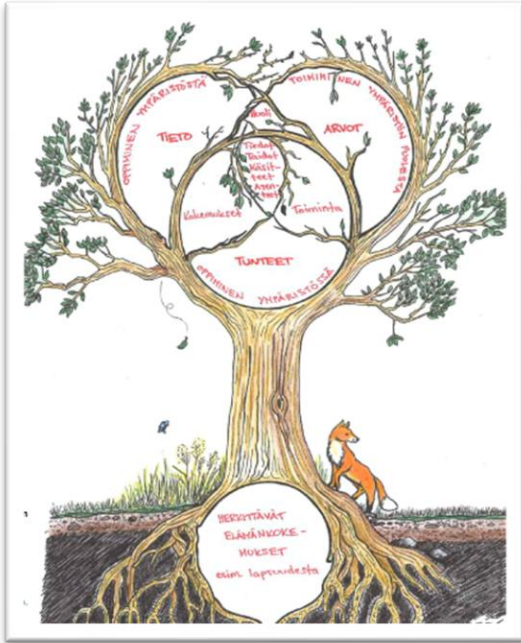
3.2 Luontokodon toiminta kestävän tulevaisuuden näkökulmasta

Luontokodon toimintaa kuvataan alla olevassa kaaviossa kestävän tulevaisuuden näkökulmasta. Kaikessa toiminnassamme huomioimme ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävän elämäntavan välttämättömyyden. Kaaviossa on huomioitu YK:n Agenda 21/2030 tavoitteet.

4 TEOREETTINEN TAUSTA JA OPPIMISKÄSITYS

4.1 Palmerin puumalli

(Laine & Elonheimo & Kettunen 2018, 13.)

Puussa korostuvat kolme tasa-arvoista ja saman aikaisesti toimivaa keskeistä elementtiä: 1. Oppiminen ympäristöstä 2. Oppiminen ympäristössä 3. Toimiminen ympäristön puolesta. (Cantell, H & Aarnio-Linnavuori, E & Tani, S. 2020, 117.)

Toiminnassamme pidämme tärkeänä, että luonnossa vietetty aika ja erilaiset kokemukset luonnossa kasvattavat lapsia luonnon kunnioitukseen, suvaitsevaisuuteen, vastuuntuntoon sekä kestävä kehityksen toimintaan. Erilaisissa oppimisympäristöissä luonnossa oppiminen tuottaa kokemuksen, huolenpidon, hyvinvoinnin ja tiedon ympäristössä toimimiselle. Luonnossa ja erilaisissa ympäristöissä toimiminen on kokemuksellista ja toiminnallista oppimista, jossa lapsi voi olla osallisena. Aina, kun toimitaan ympäristön puolesta sisältää se myös arvokasvatuksellisen näkökulman. (Palmer 1998, käänös Cantell, H. & Koskinen, S. (2002) pohjalta)

4.2 Aidossa ympäristössä oppimisen -käsimalli (ulkona oppiminen)

(Laine & Elonheimo & Kettunen 2018, 16.)

Aidossa ympäristössä oppimisen – käsi-malli (Real World Learning) tukee Luontokodon ulkona oppimisen mallia. Järjestämämme toiminta tapahtuu suurimmaksi osaksi varhaiskasvatustyksiköiden lähiympäristössä sekä Huutilammen retkeilyalueella. Toimintamme tukee vahvasti ulkona oppimista ja ulkona opettamista, jossa lapsen osallisuus, tutkiminen ja havainnointi ovat toiminnassa avainasemassa. Keskeisiä tavoitteitamme ovat luontosuhteen vahvistaminen, luonnon kunnioittaminen, luonnon tuntemuksen lisääminen sekä aistit-

kimuksien hyödyntäminen ulkotoiminnassa. Nämä luovat meille **viitekehysten** ympäristökasvatukselle.

Luontokodon toiminnassa ohjaavia **arvoja** ovat valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä **Oulun arvot rohkeus, reiluus ja vastuullisuus**. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on ohjata lapsia terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin. Lapsille tarjotaan mahdollisuuksia kehittää tunnetaitojaan ja esteettistä ajatteluaan. Varhaiskasvatuksessa tunnistetaan ja noudatetaan kestävä elämäntavan periaatteita niin, että sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen ulottuvuus huomioidaan. Varhaiskasvatusta luo perustaa ekososiaaliselle sivistykselle niin, että ihminen ymmärtää ekologisen kestävyden olevan edellytys sosiaaliselle kestävyydelle ja ihmisoikeuksien toteutumiselle (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2022, s.81–82). Arvot vaikuttavat asenteisiimme ja toimintaamme. Luontokodon toiminnassa arvojen merkitys näkyy luontosuhteen vahvistamisena ja luonnon kunnioittamisena, joiden kautta pyritään luomaan myönteisiä asenteita ja näkökulmia luonnon arvokkuuden tiedostamiseen.

Voimaantumisen tuo oppijat oppimiskokemuksen keskiöön, tunne että oppija voi vaikuttaa, olla osallisena sekä saada aikaan positiivista muutosta. Luontokodon toiminnassa lapsi toimii ongelmien ratkaisijana yhdessä ryhmänsä kanssa. Luonnossa tehtävät tarinalliset ongelmienratkaisutehtävät ovat lapsista kiinnostavia ja oppimista tapahtuu itse tehden ja kokeillen, vastuuta ryhmän kanssa jakaen. Ratkaisuissa oma luovuus, kriittinen ajattelu sekä luonnon parhaaksi toimiminen ovat tärkeässä roolissa. Oppimista tapahtuu yhdessä toimien yhteisen asian puolesta kohti kestävä tulevaisuutta.

Luontokodon toiminnassa lapset saavat **kokemuksen** luonnossa ja luonnosta oppimisesta, saavat toimia luonnossa ja luonnon puolesta. Luontosuhde vahvistuu luontotoiminnan myötä ja herättelee oppijoita tutkimaan ja tarkastelemaan ympäristöä kaikkia aisteja käyttäen. Toimintamme on rakennettu niin, että lapset saavat tehtävien ratkaisemiseen konkreettista tietoa, joita he yhdistävät omaan kokemusmaailmaansa. Tietopohjassa käsitellään kestävän tulevaisuuden sekä tutkittavan teeman käsitteitä sekä keskustellen pohditaan yhdessä lasten omakohtaisia kokemuksia.

Tästä muodostuu **siirtovaikutus**, joka siirtyy lapsen elämän eri osa-alueille, ja he ymmärtävät itsensä osana luontoa tekojen, ajatusten, tunteiden ja tiedon kautta. **Ymmärrys** kestävästä tulevaisuudesta, käsitteistä ja toimintavavoista lisääntyy tekemisen, yhdessä toimimisen ja tiedon lisääntymisen myötä. Jokainen aidossa ympäristössä oppimisen -käsिमallin osa-alue on tärkeä itsensä, mutta yhdessä niillä saadaan aikaan syvempää ja merkityksellisempää oppimista. (Laine & Elonheimo & Kettunen 2018, 16; Real World Learning – käsिमalli 2016 <https://www.rwl-net-work.org/rwl-model/>)

ROHKEUS	REILUUS	VASTUULLISUUS
<ul style="list-style-type: none"> • Tuemme lapsen itsetuntemuksen ja itsearvostuksen kehittämistä, taitamisen tunnetta. • Rohkaisemme lasta kehittämään omia vahvuuksiaan. • Luomme turvallisen, innostavan ja kannustavan ilmapiirin, jossa on ilo oppia. • Aikuisten toiminta on ammatillista. Aikuinen omalla esimerkillään vaikuttaa lasten hyvinvointiin ja asenteisiin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jokainen lapsi saa olla yksilö, jota kunnioitamme ja kuuntelemme. • Kohtelemme jokaista tasa-arvoisesti ja oikeudenmukaisesti, erilaisuutta arvostaen ja kunnioittaen. • Yhteistyömme perheiden kanssa on avointa, luottamuksellista ja jokaisen perheen arvoja ja kulttuuria kunnioittavaa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Turvaamme lapselle parhaat kasvun ja oppimisen edellytykset, havainnoimalla ja vastaamalla herkästi lapsen tarpeisiin. • Jokaisella on vastuu siitä, että kaikilla on hyvä olla, puolustamme heikompaa ja puutemme kiusaamiseen. • Harjoittemme vastuullisesti toimimista päivittäin kaikissa arjen toiminnoissa ja opimme tekemään kestävä kehityksen valintoja. • Aikuinen on aidosti läsnä.

(Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma, 26)

4.3 Ympäristökasvatus

Ympäristökasvatusta käsitteenä pidetään hyvin monimuotoisena ja sitä voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta. Käsittelemme ympäristökasvatusta oman työemme näkökulmasta. Ekologisesta näkökulmasta tarkasteltuna puhumme luonnosta, ihmisen rakentamasta ympäristöstä sekä sosiaalisesta ympäristöstä, jossa ihmiset ovat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Toimintamme varhaiskasvatuksen ryhmille tapahtuu pääsääntöisesti luonnossa sekä erilaisissa yksiköiden lähiympäristöissä, joissa on ympärillä luontoa, jonka kanssa lapset ja aikuiset ovat vuorovaikutuksessa. Näissä ympäristöissä opimme luonnosta, luonnossa ja toimimme luonnon puolesta, ope-
tamme toimimaan vastuullisesti. Toiminnassamme myös sosiaalisella ympäristöllä on suuri merkitys, jossa korostuu turvallisuuden tunteen luominen, kunnioittava ja kannustava yhteisöllisyyden kokemuksen aikaan saaminen. Asioita ja toimintoja tehdään yhdessä, yhteistä ymmärrystä samalla rakentaen. Omalla esimerkillä mallinamme ja opetamme ympäristöarvoja, vahvistamme myönteisen luontosuhteen syntymistä sekä luonnon kunnioittamista tärkeänä ulkona oppimisen ympäristönä. (Cantell, H & Aarnio-Linnavuori, E & Tani, S. 2020, 33.)

Toiminnassamme käsitellään luonnon monimuotoisuutta ekologisen kestävyuden näkökulmasta kuten luonnon huolehtimisesta, kasvien ja eläinten arvostuksesta sekä välittämisestä, lähiympäristöjemme ja toistemme huolehtimisesta. Kun lapsi oppii arvostamaan itseään, on mahdollista tuntea arvostusta myös toisia kohtaan. Kun lapsi kokee arvostuksen tunnetta, hänen on helpompaa osoittaa arvostusta toisia ja ympäristöä kohtaan. Luontokodon toiminnassa kuuntelemme lasta ja hänen ajatuksiaan, ihmettelemme luontoa ja luonnon pieniä ihmeitä yhdessä kuten lumihutaleita, ötököitä, lumelle jääneitä eläinten jälkiä. Myös luovuus ja luonnonmateriaalien käyttäminen on toiminnassamme vahvasti mukana. Ennen toimintaa pohdimme lasten kanssa jokaisenoikeuksia, kuten millaista luonnonmateriaalia voi kerätä luonnosta. Ohjaamme lapsia ekologiseen ajatteluun kysymyksien kautta, jolloin lapsi saa itse pohtia mahdollista ratkaisua esim. minkä verran hän tarvitsee luonnonmateriaaleja kädentöihin, mitä tehdään ylijäävälle materiaalille? (Parikka-Nihti, M. 2011, 19.)

4.4 Oppimiskäsitys

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on laadittu perustuen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset kasvavat, kehittyvät sekä oppivat vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja lähiympäristön kanssa. Oppimiskäsityksen pohjana on myös ajatus, että lapsi on aktiivinen toimija. Lapsen oppiminen on kokonaisvaltaista ja oppimista tapahtuu kaikkialla. Oppisessa yhdistyvät aistihavainnot, tiedot, taidot, tunteet, toiminta sekä keholliset kokemukset, kieli ja ajattelu. Lapset tutkivat, havainnoivat sekä tarkkailevat ympäristöä ja jäljittelevät muiden toimintaa. Varhaiskasvatukseen lapset oppivat muun muassa leikkien, liikkuen, tutkien sekä itseään ilmaisten. Lapset ovat uteliaita ja haluavat oppia sekä tietää asioista ja kerrata sekä toistaa oppimaansa. Tämän uuden opitun taidon pohjalta on mahdollisuus syventää lapsen osaamista hyödyntäen lasten luontaista uteliaisuutta sekä tutkimisen halua. Me varhaiskasvattajat tarjoamme siihen mahdollisuuden lapsia innostaen ja motivoiden sekä toiminnallisia menetelmiä käyttäen. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma)

5 YMPÄRISTÖKASVATUKSEN KEINOT, TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT

Kestävää tulevaisuutta voidaan pohtia sosiaalisen, kulttuurisen, taloudellisen ja ekologisen näkökulman kautta. Taloudellinen ja ekologinen kestävyys liittyvät läheisesti toisiinsa. Tavoitteena on tuhmaamisen kulttuurin vähentäminen. Ekologinen kestävyys on enemmänkin lasten luontosuhteen vahvistamista, joka on myös Luontokodon keskeinen tavoite. Kulttuurinen kestävä tulevaisuus tarkoittaa kulttuurisen moninaisuuden kunnioittamista ja vuorovaikutusta, kulttuuriperinnön jakamista ja ryhmän sisäisiin kulttuureihin tutustumista. Sosiaalisella kestävällä tulevaisuudella tarkoitetaan taas ihmisten välistä vuorovaikutusta, kasvatusta, koulutusta, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. (Parrikka-Nihti, M. & Suomela, L. 2014, 37–40).

5.1 Heikinharjun Luontokodon keskeisiä menetelmiä ovat STEAM ja ulkona oppiminen.

Ulkona oppiminen edistää lapsen luontosuhteen muodostumista ja syventymistä. Ulkona oppimisen sisällöiksi voidaan ymmärtää kaikki varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppimisen alueet, joita voidaan opettaa myös ulkona, se on oppimista, jossa tiedot, taidot ja toiminnallinen oppiminen kohtaavat. Lapsi saa olla osallisena ja aktiivisena toimijana. Ulkona oppiminen on pedagogisesti perusteltua toimintaa. Ulkona oppimista voidaan toteuttaa erilaisissa oppimisympäristöissä yksiköiden ulkopuolella kuten luonnossa, metsässä tai vaikkapa puistoissa yms. rakennetuissa ympäristöissä (Laine & Elonheimo & Kettunen 2018, 12.)

Luontokoto toimii varhaiskasvatustyksiköiden oppimisympäristöjen laajentajana ja toiminnan kautta varhaiskasvatustyksiköt saavat ideoita ja vinkkejä ulkona oppimisesta. Luontokodon toiminta on aina kokeilemisen ja tekemisen kautta suunnattua toimintaa varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Luontokodon toiminnassa tutustutaan vuoden aikojen vaihteluihin, ekosysteemeihin ja tutkitaan luontoa STEAMin avulla. Lisäksi toiminnassa harjoitellaan retkeilytaitoja sekä jokaisenoikeuksia yhdessä lasten kanssa.

STEAM muodostuu englannin kielen sanoista Science, Technology, Engineering, Arts ja Mathematics — oululaisittain tiede, teknologia, insinööritaidot, taide ja matikka. STEAM on vuorovaikutuksessa tapahtuvaa, oivalluksia ja onnistumisen kokemuksia tuovaa sekä osallisuutta edistävää pedagogista toimintaa. Digivälineistöä käytetään oppimisen välineinä ja oppimisen kohteina. STEAM-pedagogiikan avulla yksiköiden toimintakulttuuri kehittyy kohti vahvempaa, yhdessä tekemisen ja kokeilemisen kulttuuria. Luova kokeileva toimintakulttuuri innostaa tutkimaan, kokeilemaan ja kehittämään yhdessä.

Varhaiskasvatuksessa STEAM tarkoittaa oppimisen alueiden sekä STEAM osa-alueiden yhdistämistä laajoiksi kokonaisuuksiksi projektityöskentelyä hyödyntäen. STEAM-pedagogiikka tukee myös lapsen laaja-alaisen osaamisen kehittymistä sekä kokopäiväpedagogiikan toteuttamista varhaiskasvatuksen arjessa. Projekteja toteutetaan STEAM-oppimisprosessin mukaisesti. Oppimisprosessin aikana lapset saavat yhdessä etsiä tietoa, ideoita, suunnitella, toteuttaa sekä jakaa tietoa. Lasten vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet ovat oppimisprosessin keskiössä.

STEAM-pedagogiikan tavoitteena on kasvattaa sinnikkäitä, vastuuntuntoisia, yhteistyökykyisiä ja rohkeita ongelmanratkaisijoita. STEAM on lapsilähtöistä, kokeilevaa, tutkivaa ja yhteisöllistä oppimista, jossa lapsi saa itse tehden ja kokeillen ratkaista ongelmia sekä oppia uusia asioita. STEAM-pedagogiikassa tiede- ja teknologiakasvatus, matematiikka ja taiteet yhdistyvät laajoiksi oppimiskokonaisuuksiksi. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma, 92; Opas varhaiskasvatuksen STEAM-toimintaan, STEAM in Oulu 2023, 7.)

5.2 Viestintä

Luontokodon viestintä tapahtuu verkostoille ja sidosryhmille monin eri tavoin. Varhaiskasvatusyksiköiden henkilöstö saa tietoa toiminnastamme sähköpostitse, jotka lähetämme varhaiskasvatuksen varajohtajille, kestävän tulevaisuuden vastaaville sekä yksityisten päiväkotien yhdyshenkilöille. Tarvittaessa viestimme toiminnastamme Vaka Välkkyjen Teamsin kautta. Perheille suunnatuista tapahtumista viestimme Mun Oulun -paikallismedian, paikallislehtien sekä kaupungin internetsivujen sekä Oulun varhaiskasvatuksen Facebookin kautta.

Kaupungin sisäisessä intrassa Akkunassa sekä Oulun varhaiskasvatuksen julkisilla nettisivuilla on tietoa Luontokodon toiminnasta ja sen tavoitteista. Lisäksi viestimme toiminnastamme omien Instagram sivuston kautta.

Viestimme toiminnastamme myös erilaisissa verkostopalavereissa ja kerromme toiminnastamme eri sidosryhmille tutustumiskäynneillä sekä yhteisissä palavereissa. Pedagoginen ohjausryhmä toimii ohjaavana verkostonamme ja viestimme ohjausryhmälle Luotokodon ajankohtaisista kuulumisista. Varhaiskasvatuksen henkilöstö voi olla meihin myös suoraan yhteydessä puhelimitse, sähköpostitse tai Teamsilla. Näin mahdollistamme henkilöstölle ajankohtaisen tuen ja ohjauksen pedagogisen toiminnan tueksi.

5.3 Luontokodon toimintaa varhaiskasvatusyksiköille

Heikinharjun Luontokoto tarjoaa elämyksiä ja kokemuksia luonnosta varhaiskasvatuksen yksiköiden lapsille ja henkilöstölle. Lisäksi Luontokoto tarjoaa lapsiperheille erilaisia toimintapolkuja ja tapahtumia, joissa perheet saavat yhdessä toimia. Toiminta alkoi syksyllä 2021 ja tällä hetkellä tarjoamme useita erilaisia ohjelmakokonaisuuksia kuten toimintapolkuja, työpajoja, retkiä ja vaelluksia

varhaiskasvatustyksiköille. Toiminnassamme luontokasvatus kulkee punaisena lankana ja sitä rikastutetaan STEAMin avulla. Toiminnassamme ulkona oppimista jalkautetaan varhaiskasvatuksen yksiköiden arkeen. Oulun varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria ollaan kehittämässä ulkona oppimisen suuntaan ja pedagogian siirtäminen erilaisiin oppimisympäristöihin ulos on olennaista. Tuemme omalla toiminnallamme myös Puoli päivää pihalla -toimintamallia.

Heikinharjun Luontokodon kehittäjäopettajilla on vahva tuntemus ja ammattitaito varhaiskasvatuksen eri-ikäisten lasten kanssa toimimisesta, kehitystasosta ja pedagogisesta toiminnasta. Ymmärrämme eri-ikäisten lapsiryhmien tarpeet, erityispiirteet ja tuentarpeisten lasten kohtaamisen. Vahvuutenamme varhaiskasvatuksen kehittäjäopettajina on erilaisien muuntuvien oppimisympäristöjen monipuolinen hyödyntäminen sekä varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden ja sisältöjen sisällyttäminen ulkotoimintaan, ulkona oppimiseen. Henkilöstölle Luontokodon toiminta on aina koulutuksellista. Toiminnassa henkilöstö pääsee kokeilemisen ja tekemisen kautta rikastuttamaan omaa osaamistaan. Luontokodon kehittäjäopettajat ohjaavat ja ovat pedagogisena tukena varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Henkilöstöä koulutetaan, ohjataan ja tuetaan, jotta varhaiskasvatuksen lapsiryhmät saisivat laadukasta luontokasvatusta ja STEAM-toimintaa myös varhaiskasvatuksen yksiköissä.

Varhaiskasvatus yksiköille suunnatun toiminnan suunnittelussa huomioidaan Oulun varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman painopisteet ja oppimisen alueet. Oulun varhaiskasvatuksen kehittämiskohteet, kaupunkistrategia sekä ympäristöohjelma ovat myös toiminnan suunnittelun lähtökohtana. Toiminnassa keskeisiä teemoja ovat vuodenaikojen vaihtelut, erilaiset ekosysteemit sekä luonnontutkiminen. Tavoitteena on mukautua vastaamaan varhaiskasvatuksen tarpeisiin ja em. kehittämiskohteiden nousemiseen ja muokkaamaan toimintaa sekä tarjoamaan retkiä ja toimintapolkuja niiden mukaisesti suunniteltuna sekä toteutettuna. Tulevaisuudessa retkiä, toimintapolkuja, työpajoja tai vaelluksia tulee vuosittain 2–3 lisää sekä olemassa olevia ohjelmakokonaisuuksia päivitetään ja muutetaan tarpeiden mukaan. Alla toteutuneiden toimintojen kuvauksia ja tavoitteita toiminnallemme.

5.4 Kuvauksia Heikinharjun Luontokodon järjestämästä toiminnasta varhaiskasvatustyksiköille

Huutilammen Hillan syysretki

Huutilammen Hilla asuu Huutilammen ympäristössä ja hän on erittäin kiinnostunut erilaisista luonnossa kasvavista marjoista. Huutilammen Hillan ja hänen ystäviensä toimintapisteillä lapset pääsevät mm. tekemään aistitutkimuksia, taidetta, matemaattisia tehtäviä, koodaamaan sekä liikkumaan monipuolisesti luonnossa. Lisäksi lapset saavat kokemuksen metsäteatterista yleisönä olemisesta. Syysretkellä on mahdollisuus syödä omia retkieviä ja ihastella samalla Huutilammen kaunista ympäristöä.

Huutilammen Hilla on Huutilammella vastaanottamassa lapsiryhmiä. Hänen kanssaan lapset pääsevät tutustumaan luonnossa kasvaviin marjoihin aistitutkimuksin sekä monipuolisen tutkimusvälineistön avulla. Toimintapolku (1,7 km) kierretään pienryhmissä yhdessä päiväkodin omien aikuisten kanssa. Retki sopii 4–6-vuotiaille lapsille.

Tavoitteena on lapsen myönteisen luontosuhteen vahvistaminen, kestävien elämäntapojen ja retkeilytaitojen harjoittelu. Lapsi saa kokemuksia luonnossa oppimisesta sekä tutkivasta oppimisestä. Lapsi pääsee hyödyntämään teknologisia välineitä oppimisensa tukena ja saa kokemuksen STEAM-toiminnasta. Retken aikana lapsi harjoittelee marjojen tunnistamista ja nimeämistä sekä saa tutkia marjoja aistitutkimuksin sekä välineistön avulla. Karkeamotorisia taitoja harjoitellaan luonnossa liikkumisen ja liikuntaleikkien avulla. Retken aikana lapsi saa kokemuksia metsäteatterista. Tavoitteena on harjoitella vuorovaikutustaitoja pienryhmätyöskentelyn avulla. Lapsella on mahdollisuus havainnoida ja tutkia syksyistä luontoa sekä saada kokemus siitä, että luonto itsessään on esteettinen.

Parsiaismaan vaellus

Parsiaismaan laavun vaelluksella kuljetaan pitkospuita ja metsäpolkua pitkin yhteensä n. 4 km. Laavulla tutkitaan luontoa tutkimusvälineitä hyödyntäen sekä ratkaistaan yhdessä metsän eläimiin liittyviä tehtäviä (mm. matemaattisia tehtäviä: mittaamista, vertailua, laskemista, tutkimustehtäviä luuppien ja mikroskoopin avulla, koodataan kaveria sekä Rugged robottia). Vaellus on tarkoitettu yhdelle 5–6-vuotiaiden ryhmälle (n. 25 lasta) kerrallaan. Vaelluksen aikana liikutaan pienryhmissä omien aikuisten kanssa. Vaelluksella voidaan syödä omia eväitä ja laavulla on myös makkaranpaisto mahdollisuus.

Vaelluksen tavoitteena on lasten luontosuhteen vahvistaminen. Vaelluksella opitaan jokaisenoi-keuksia ja niitä harjoitellaan retken aikana. Vaelluksella edistetään monipuolisesti karkeamotorisia taitoja sekä terveellistä elämäntapaa ja havainnoidaan rakennetun ympäristön sekä luonnon muo-vaaman ympäristön eroja. STEAM-pedagogiikkaa ja osa-alueita hyödynnetään luonnon tutkimi- sessa.

Pilkahduksia pimeässä toimintapolku

Kuka metsän eläimistä valvoo öisin? Kenellä on päivä, kun meillä on yö? Millaisia tähtikarttoja pimeällä taivaalla näkyy? Mikä on pöllön "supervoima"?

Mm. Näihin kysymyksiin saadaan vastauksia, kun Luontokodon toimintapolku saapuu päiväkodin lähiympäristöön. Lapsilla on hyvä olla toimintapolulla mukanaan otsa- tai taskulamput. Varhaiskasvatuksen henkilökunta tarvitsee mukaansa tabletin tai puhelimen, jossa on QR-koodinlukija (halutessanne Bluetooth-kaiutin mukaan). Toimintapolku kierretään päiväkodin omien aikuisten kanssa. Toimintapolulla on toimintapisteitä, joissa toiminta on sovellettavissa myös alle 3-vuotiaille.

Tavoitteena on vahvistaa lasten luontosuhdetta, tutustua öiseen maailmaan monipuolisesti eri aisteja hyödyntäen. Lapset pääsevät itse kokeilemaan ja ratkaisemaan erilaisia ongelmia yhdessä toimien. Toimintapisteillä käytetään luovia ja toiminnallisia työtapoja. Toimintapolulla harjoitellaan kerronta-, hieno- sekä karkeamotorisia taitoja yhdessä liikkuen ja luoden. Tavoitteena on, että jokainen lapsi voi osallistua omien voimavarojensa mukaan toimintaan. Toimintapisteet on suunniteltu lasta osallistaviksi.

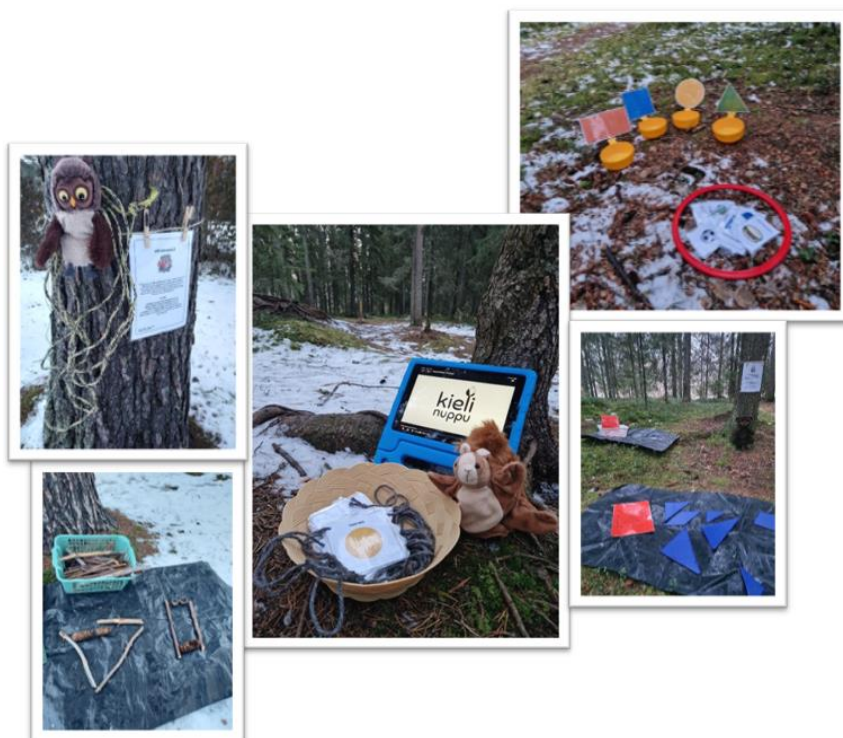

Orvokki-oravan muotoseikkailu

Orvokki-orava on kiinnostunut tutkimaan luonnossa olevia erilaisia muotoja. Omasta kotimetsästä hän on löytänyt paljon ympyrä-, kolmio-, neliö- ja suorakulmio muotoja. Orvokki on utelias näkemään, mitä muotoja eri päiväkotien lähiympäristöstä löytyy. Lähdetään yhdessä tutkimaan ja etsimään millaisia muotoja teidän lähiympäristöstänne löytyy. Orvokki ystävineen on valmistellut lapsille toiminnallisia tehtäväpisteitä, joissa pääsette tutkimaan, taiteilemaan, ratkaisemaan ongelmia, oppimaan ja oivaltamaan yhdessä pienryhmänä.

Toimintapolku sopii parhaiten yli 3-vuotiaille. Toimintapolulle lähdetään pienryhmissä oman varhaiskasvattajan kanssa. Pienryhmät tarvitsevat mukaansa tabletin tai puhelimen kuvaustehtäviä varten.

Tavoitteena lapsen myönteisen luontosuhteen vahvistaminen, ulkona oppiminen erilaisia toiminnallisia menetelmiä sekä STEAMin osa-alueita hyödyntäen. Toimintapolulla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja pienryhmätyöskentelyn avulla. Lapset saavat kokemuksia luonnossa toimimisesta ja tutkivasta oppimisesta. He hyödyntävät teknologisia välineitä oppimisen tukena ja saavat kokemuksen STEAM-toiminnasta laaja-alaisena kokonaisuutena. Toimintapolulla harjoitellaan monipuolisesti karkea, - ja hienomotorisia, - sekä matemaattisia taitoja. Toimintapolun aikana lapset tutustuvat erilaisiin muotoihin, tunnistavat ja nimeävät niitä.

Koodaamisen jäljillä työpaja

Työpajalla lapset tutustuvat monipuolisesti metsän eläimiin sekä niiden jälkiin kaveria ohjaamalla, koodaamalla Bee-Bottia sekä harjoittelemalla digivälineiden käyttöä. Lapset pääsevät suunnittelemaan omia mielikuvitus eläimiään sekä tutkimaan metsän asukkaita arvoituksien sekä QR-koodien takaa. Työpajan toimintapisteitä on Luontokodon Oivaltamossa sekä ulkona piha-alueella. Puolet ajasta lapsiryhmän toiminta tapahtuu ulkona ja toinen puoli Oivaltamon sisätiloissa. Työpajalla liikutaan omien aikuisten kanssa työpisteiltä toiselle pienryhmissä. Työpaja on koulutuksellinen tapahtuma varhaiskasvatuksen henkilökunnalle, josta he saavat vinkkejä ja ideoita STEAMin ja luontokasvatuksen yhdistämisestä omassa työssään. Työpaja on tarkoitettu 4–6-vuotiaiden lasten ryhmille.

Tavoitteena on lapsen myönteisen luontosuhteen vahvistaminen. Työpajalla lapsi saa tietoa metsän eläimistä sekä kokemuksia ulkona oppimisesta. Työpajalla harjoitellaan matemaattisia- sekä ohjelmointitaitoja. Ulkona lapsi harjoittelee karkeamotorisia taitoja, ohjelmointitaitoja sekä yhdessä suunnittelua ja toimimista. Oivaltamossa keskitytään hienomotorisien taitojen harjoitteluun, Bee-Bottien ohjelmoinnin harjoitteluun sekä tehdään STEAM-prosessimallin mukainen pieni STEAM-projekti. Lapsi saa kokemuksia oman ilmaisun ja luovuuden toteuttamisesta. Digitaalisten välineiden käytön sekä monilukutaidon harjoittelun avulla lapsi voi kehittää yhdessä oman ryhmänsä kanssa vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaitojaan.

Avaruustyöpaja

”Kukka on avaruustyttö. Tai oikeastaan hän on Kapteeni, hän johtaa Avaruustyyppejä. Lisäksi hän on päiväkotilainen. Mutta sitä hän ei oikeastaan haluaisi olla, tai haluaisi, mutta siihen liittyy yksi surullinen juttu. Niin surullinen, että Kapteeni ei halua kertoa siitä edes äidille ja isälle, vaikka vatsaan sattuu illalla niin, että jopa letut hillolla ja kermavaahdolla ovat mahdoton ajatus. Hänelle on tullut sellainen haava, johon ei voi laittaa laastaria. Lopulta Kapteeni pyytää apua Avaruustyypeiltä”

Työpajan alustuksena toimii Elina Hirvosen kirja Näkymätön, jossa käsitellään lasten kanssa tunnetaitoja. Avaruustyöpajalla lapset pääsevät suunnittelemaan ja rakentamaan yhdessä avaruustyyppejä STEAM-prosessimallin mukaisesti, joilla on hyvän ystävän ominaisuuksia. Lapset ratkaisevat Bee-Bot-robottien avulla koodaustehtäviä sekä tutkivat tähtikuvioita ja planeettoja sekä tekevät raaputustaidetta pienessä planetaariossa. Avaruustyöpaja sopii 3–6-vuotiaiden lasten ryhmille.

Tavoitteena on tehdä pieni STEAM-projekti, jossa harjoitellaan hienomotorisia taitoja sekä teknovärkkäilyä led-valoja asentamalla sähköä johtavaan muovailuvahaan. Työpajalla harjoitellaan koodaamista ja ohjelmointia sekä tähtikuvioiden tunnistamista ja nimeämistä. Oppimisessa hyödynnetään erilaisia sovelluksia ja teknologisia laitteita. Lisäksi harjoitellaan vuorovaikutustaitoja, kerrontataitoja ja tunnetaitoja.

Ilo-Ilveksen ja Kanerva-Ketun talvinen tutkimusretki

Ilo-ilveksen ja Kanerva-ketun kanssa talvisessa metsässä tutkitaan lunta sekä sääilmiöitä. Pohditaan ja todetaan voiko tuulta nähdä, kuulla tai tuntea? Miltä lumihiuksia tai lumikiteet näyttävät? Millaista taidetta voi lumella tehdä? Retken aikana tutustutaan oman varhaiskasvatusyksikön lähimetsään / lähiympäristöön, tutkitaan lunta sekä sääilmiöitä.

Toimintaa rikastutetaan STEAMin avulla mm. tutkien, taiteillen, koodaten sekä toiminnallista oppimista hyödyntäen. Retkelle lapset saavat ottaa omaan retkireppuun: iloista retkimieltä, retkievät, eväidensyöntihanskat sekä istuinalustan. Luontokodon väki saapuu päiväkodin lähimetsään retkeilemään ja tekemään lapsiryhmän kanssa monipuolisia lumi- ja sääitutkimuksia. Retkelle voi osallistua yhden lapsiryhmän verran lapsia ja siellä toimitaan pienryhmissä oman aikuisen kanssa. Toiminta sopii parhaiten yli 4-vuotiaille. Tutkimusretki on henkilöstölle koulutuksellista ja retken aikana luontokasvatuksen rinnalla hyödynnetään STEAM-pedagogiikan osa-alueita sekä monipuolisesti tutkimusvälineistöä.

Tavoitteena lapsen myönteisen luontosuhteen vahvistaminen, kestävien elämäntapojen, retkeilytaitojen ja jokaisenoikeuksien harjoittelu. Lapsi saa kokemuksia tutkivasta oppimisesta luonnossa. Lapsi pääsee hyödyntämään teknologisia välineitä oppimisensa tukena ja saa kokemuksia STEAM-toiminnasta. Retken aikana lapsi harjoittelee mm. sääilmiöiden tunnistamista ja tutkimista. Karkeamotorisia taitoja harjoitellaan luonnossa liikkumisen ja liikuntaleikkien sekä koodaamisen avulla. Retken aikana lapsi saa nauttia metsätaitteen tekemisestä sekä pääsee harjoittelemaan värien muodostamista perusvärejä sekoittaen (elintarvikevärit). Tavoitteena on harjoitella vuorovaikutustaitoja pienryhmä- ja parityöskentelyn avulla.

Talvinen tutkimusretki Huutilammelle

Retki toteutetaan Huutilammen ympäristössä. Retken aikana harjoitellaan lumikenkäilyä, tutkitaan lunta ja sääilmiöitä. Pohdimme yhdessä voiko tuulen nähdä, kuulla tai tuntea? Miltä lumikiteet ja lumihuutaleet näyttävät?

Toimintaa rikastutetaan STEAMin avulla mm. tutkien, taiteillen, koodaten sekä toiminnallista oppimista hyödyntäen. Retkelle lapset saavat ottaa omaan retkireppuun: iloista retkimieltä, retkieväät, eväidensyöntihanskat sekä istuinalustan. Retkelle voi osallistua yhden lapsiryhmän verran lapsia ja siellä toimitaan pienryhmissä oman aikuisen kanssa. Toiminta sopii parhaiten yli 4-vuotiaille. Tutkimusretki on henkilöstölle koulutuksellista ja retken aikana luontokasvatuksen rinnalla hyödynnetään STEAM-pedagogiikan osa-alueita sekä monipuolisesti tutkimusvälineistöä.

Tavoitteena lapsen myönteisen luontosuhteen vahvistaminen, kestävien elämäntapojen sekä jokaisen oikeuksien harjoittelu ja monipuolinen liikkuminen. Lapsi saa kokemuksia tutkivasta oppimisesta luonnossa. Lapsi saa hyödyntää teknologisia välineitä oppimisensa tukena sekä saa kokemuksen STEAM-toiminnasta. Retken aikana lapsi harjoittelee mm. sääilmiöiden tunnistamista ja tutkimista. Karkeamotorisia taitoja harjoitellaan luonnossa liikkumisen ja liikuntaleikkien sekä luontokoodaamisen avulla. Tavoitteena on harjoitella vuorovaikutustaitoja pienryhmä- ja parityökentelyn avulla.

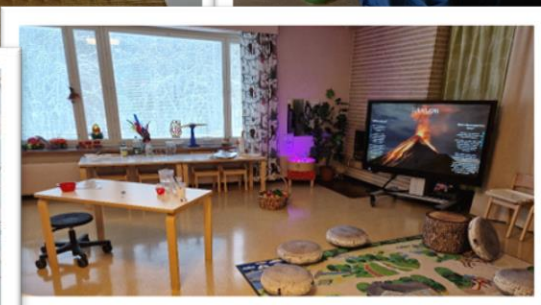
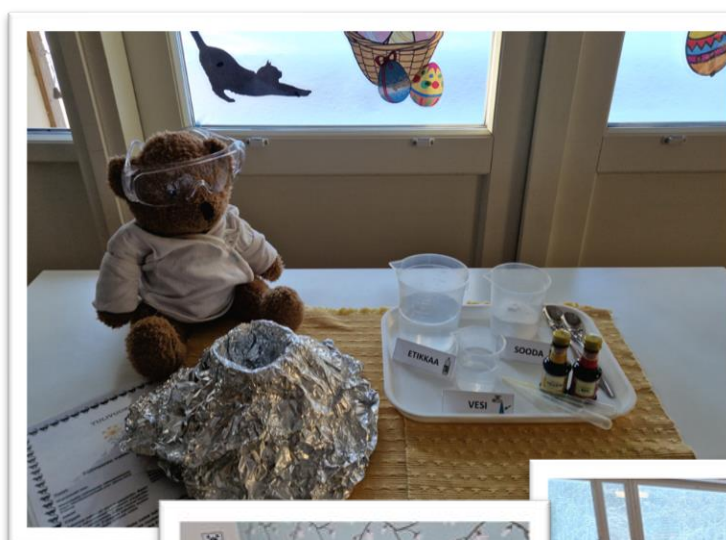

Minerva ja Amalia Väkkärän pääsiäisen tiedetyöpaja

*“Noita-akka, noita-akka taikajuomaa keittää,
sammakot ja sisiliskot pataansa hän heittää.
Noita-akka, noita-akka tekee ihmelientä,
sekaan pistää soppaan vielä viisi karpässientä.”*

Ystävälliset Amalia ja Minerva Väkkärä asuvat pääsiäisen aikaan Heikinharjun Luontokodolla. He tekevät tiedetutkimuksia yhdessä lasten kanssa. Lapset pääsevät kokemaan pääsiäisen taikaa yhdessä Amalia ja Minerva Väkkärän kanssa yhdessä ihmetellen, kokeillen ja tiedetutkimuksia tehden. Lapset saavat halutessaan pukeutua pääsiäisen ajan hahmoiksi esim. noidaksi, kissaksi tai vaikka pääsiäiskukoiksi. Tiedetyöpaja toteutetaan pienryhmissä toimien ja se on sanataiteellinen tarinamatka tiedetutkimuksien maailmaan. Tiedepaja sopii parhaiten 5–6-vuotiaille lapsille.

STEAMin osa-alueita (tiede, teknologia, insinööritaidot, taide sekä matematiikka) hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Työpajalla toteutetaan STEAM-projekti prosessimallin mukaisesti (tulivuori sekä tulivuoren purkaus). Tavoitteena on saada kokemuksia sanataiteesta sekä harjoitella vuorovaikutus- ja ryhmätöitä. Tiedetutkimuksissa harjoitellaan suunnittelu- ja rakentelutaitoja, mittaamista, vertailua sekä tekemään erilaisia hypoteeseja. Aistitutkimukset kulkevat tiedetutkimuksien rinnalla. Työpajalla harjoitellaan monipuolisesti hienomotorisia taitoja, ongelmanratkaisu- ja yhteistyötaitoja sekä harjoitellaan käyttämään teknologisia laitteita.

Ötökkäretki

*"Muu muu muurahainen mustapää murkku,
kalliolle kiipesi, se taisi olla kurkku"*

Ketkä ovat luonnon ahkerimpia ötököitä? Miksi hämähäkki kutoo verkkoa? Mikä tärkeä tehtävä mehiläiskuningattarella on? Millainen on perhosen muodonmuutos?

Ötökkäretki on tarkoitettu yli 3-vuotiaille. Retkellä luontokasvatuksen rinnalla kulkee STEAM-pedagogiikka. Ötökkäretkellä lapset pääsevät rakentelemaan sekä tutkimaan ja oivaltamaan metsässä asustavien ötököiden merkitystä. Tiedettä, taidetta ja teknologiaa hyödynnetään retken aikana pienryhmissä tutkien ja toimien. Seikkailupolun varrella on muutamia seikkailuesteitä, joita lapset voivat ylittää. Retkellä on mahdollisuus nauttia omia eväitä nuotion ääressä. Seikkailupolun pituus on n. 1.2 km.

Retken tavoitteena on myönteisen luontosuhteen vahvistaminen, kestävien elämäntapojen ja retkeilytaitojen harjoittelu. Lapsi saa kokemuksia luonnossa tapahtuvasta tutkivasta oppimisesta. Retkellä harjoitellaan karkea- ja hienomotorisia taitoja. Lapset saavat tietoa metsässä asuvista ötököistä, niiden merkityksestä luonnossa sekä oppivat tunnistamaan ja nimeämään erilaisia ötököitä. Teknologisia laitteita ja sovelluksia hyödynnetään sekä harjoitellaan oppimisen tukena. Tavoitteena on harjoitella yhdessä tekemistä, vuorovaikutustaitoja sekä tunnetaitoja pienryhmätyöskentelyn avulla.

Metsän salaisuus työpaja

Työpaja pohjautuu Mila Teräksen ja Karoliina Pertamon kuvakirjaan Olga Orava ja metsän salaisuus. Tarinan pohjalta työpajalla tutustutaan STEAM-toimintaan tutkien, innovoiden, koodaten, ratkaisten matemaattisia pulmia ja taiteillen. Pienryhmissä tuotetaan ratkaisu STEAM-prosessimallin mukaisesti yhteiseen metsän salaisuuteen. Työpajalla erilaiset teknologiset välineet toimivat oppimisen välineenä sekä oppimisen kohteena. Työpaja on varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunniteltu koulutuksellinen kokonaisuus, jossa STEAM-pedagogiikkaan ja -toimintaan tutustutaan teorian ja käytännön kokeilun kautta.

Tavoitteena on saada lisättyä varhaiskasvatuksen henkilöstön STEAM osaamista, teorian ja käytännön toimintaa yhdistäen. Harjoitella yhdistämään STEAMin eri osa-alueita ja varhaiskasvatussuunnitelman painopistealueita sekä oppimisenalueita laajoiksi oppimiskokonaisuuksiksi, STEAM-projekteiksi. Tavoitteena on oppia toiminnallisesti, pienryhmissä toimien sekä muiden kasvattajien kanssa ajatuksia jakaen.

6 ARVIOINTI

Ympäristökasvatussuunnitelmassa olemme avanneet toimintaamme ympäristökasvatuksen näkökulmasta sekä tuoneet esille myös STEAMin eli tieteen, taiteen ja teknologian yhdistämistä luontokasvatukseen. Arvioimme ja reflektioimme toimintaamme jokaisen tarjoamamme toiminnan jälkeen sekä teemme palautteiden sekä omien havaintojemme pohjalta mahdollisia muutoksia toimintaamme.

Toimintapolkujen, retkien ja työpajojen jälkeen pyydämme lapsia arvioimaan toimintaa tunnenallekuvien avulla, joka on lapsille helppo ja konkreettinen arvioinnin keino. Lapset arvioivat toimintaa viemällä hunajapurkin sen nallen kohdalle, millaisena hän koki järjestämämme toiminnan. Näin saamme lasten mielipiteet dokumentoitua kuvina sanallisen palautteen lisäksi. Varhaiskasvattajat antavat aktiivisesti välitöntä palautetta, joka on mielestämme hyvä asia. Lähetämme myös sähköpostitse Forms-palautekyselyn, johon kasvattajilla on mahdollisuus vastata anonyymisti ja kertoa kehittämisideoita sekä palautetta tarjoamastamme toiminnasta. Joten toimintamme kehittäminen tapahtuu kasvattajilta ja lapsilta saadun palautteen pohjalta.

Olemme uusia toimijoita, joten kaikki toimintamme on ollut vielä uutta varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja lapsille. Jatkossa tavoitteenamme on tuottaa jokaiselle toimintakaudelle vähintään 2–3 uutta toimintapolkua tai työpajaa, jota testaamme ensin testiryhmällä ja heiltä saadun palautteen pohjalta muokkaamme ennen varsinaista toiminnan aloittamista laajemmin.

Kokonaisuudessaan arvioimme sekä kehitämme toimintaamme suhteessa ohjaaviin asiakirjoihimme ja Oulun varhaiskasvatuksessa yhdessä sovittuihin painopistealueisiin.

LÄHTEET

Kestävän tulevaisuuden opinvirta, oululaisten käsikirja 2022. Otava oppimisenpalvelut.

https://www.ouka.fi/documents/36169083/0/Opinvirta_kasikirja.pdf/093006e5-7091-4f06-bef4-6c99cff7a36a

Oulun varhaiskasvatussuunnitelma 2022: Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma https://www.ouka.fi/documents/112792/131455/Varhaiskasvatussuunnitelman+perusteet+2022+ja+Oulun+kaupungin+varhaiskasvatussuunnitelma_net_sa2022.pdf/441d38d9-0a14-4890-950c-3d51d50eabfd

Oulun kaupungin ympäristöohjelma 2026-kohti hiilineutraalia Oulua <https://www.ouka.fi/documents/64417/18686833/Ymp%C3%A4rist%C3%B6ohjelma2026-KH-12082019.pdf/33caeb8d-373c-4a7c-820d-22b135a77177>

Cantell, H. & Aarnio-Linnavuori, E. & Tani, S. 2020. Ympäristökasvatus kestävän tulevaisuuden käsikirja. Keuruu. PS-kustannus.

Cantell, H. & Koskinen, S. 2004. Ympäristökasvatuksen tavoitteita ja sisältöjä. Teoksessa Cantell, H. (toim.). Ympäristökasvatuksen käsikirja. Jyväskylä. PS-kustannus.

Laine, A. & Elonheimo, M. & Kettunen, A (toim.) 2018. Loikkaa ulkoluokkaan. Opas ulkona opettamiseen. Ulvila. Plusprint Ulvila.

Parikka-Nihti, Mari. Pieniä puroja. Kasvua kohti kestävää kehitystä. Lasten keskus. Saarijärven Offiset Oy.

Parikka-Nihti, Mari & Suomela, Liisa. 2014. Iloa ja ihmettelyä – Ympäristökasvatus varhaislapsuudessa. PS-kustannus

Real World Learning – käsimalli 2016. <https://www.rwlnetwork.org/rwl-model>

Opas varhaiskasvatuksen STEAM-toimintaan 2023. STEAM in Oulu

https://www.steaminoulu.fi/wp-content/uploads/2023/06/STEAM_vasu_esite_www_valmis.pdf

LIITTEET

1. Toimintamme avaaminen ötökkäretken kautta

Ötökkäretki

Ötökkäretki on tarkoitettu yli 3-vuotiaille. Retkellä luontokasvatuksen rinnalla kulkee STEAM-pedagogiikka. Ötökkäretkellä lapset pääsevät tutkimaan, rakentelemaan ja oivaltamaan metsässä asustavien ötököiden merkitystä. Tiedettä, taidetta ja teknologiaa hyödynnetään retken aikana pienryhmissä tutkien ja toimien. Seikkailupolun varrella on seikkailusteitä, joita lapset voivat ylittää. Retkellä on makkaranpaisto mahdollisuus sekä omia eväitä voi nauttia nuotion äärellä. Seikkailupolun pituus on n. 1.2 km.

Retken tavoitteena on myönteisen luontosuhteen vahvistaminen, kestävien elämäntapojen ja retkeilytaitojen harjoittelu. Lapsi saa kokemuksia luonnossa tapahtuvasta tutkimisesta oppimisesta. Retkellä harjoitellaan karkea- ja hienomotorisia taitoja. Lapset saavat tietoa ötököistä ja niiden merkityksestä luonnossa sekä oppivat nimeämään ja tunnistamaan erilaisia ötököitä. Teknologiaa laitteita ja sovelluksia hyödynnetään sekä harjoitellaan käyttämään oppimisen tukena. Tavoitteena on harjoitella yhdessä tekemistä, vuorovaikutustaitoja sekä tunnetaitoja pienryhmätyöskentelyn avulla.

Toimintaa ohjaavat asiakirjat

- Valtakunnallinen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelma
- Oulun VASU/ EOPS painopistealueet: kestävä tulevaisuus, kulttuuri, digitalisaatio, liikkuminen, hyvinvointi ja osallisuus
- Agenda2030
- Kaupunkistrategia sekä sivistysohjelma
- Kestävän tulevaisuuden opinvirta
- Käsikirja STEAMin maailmaan

 SIVISTYS- JA KULTTUURIPALVELUT

OULU

Toiminnan rakentuminen

Ennen toimintaa:

- Pedagoginen suunnitelma toiminnasta (tavoitteet, kohderyhmä, koulutuksellisuus) sekä ohjekorttien ja materiaalin valmistus
- Koulutuskalenteriin kuvaus toiminnasta
- Varhaiskasvatyksiköille tiedottaminen
- Turvallisuussuunnitelman laatiminen. Tapahtumaa ennen varoitusten huomiointi esim. metsäpalovaroitus
- Maaston kartoitus ja merkkäminen
- Toimintaan osallistuville vakan yksiköille ennakotiedote tapahtumasta. Lapsille oma kirje sekä henkilöstölle ohjeistus toiminnasta

 SIVISTYS- JA KULTTUURIPALVELUT

Toiminnan rakentuminen

Toiminnan aikana:

- Pienryhmien organisointi sekä alustus toimintaan ötökkä aiheisen lorun kautta (käyttämiämme alustuksina mm. tarinat, lorut, leikit tai draama)
- Jokakaisenoikeuksista keskustellaan ryhmän kanssa retken alkuvaiheessa, jotta luonnosta saatavan hyvinvoinnin lisäksi voidaan harjoitella myötätuntoa ja kunnioitusta ympäristöä ja luontoa kohtaan
- Osa ns. omatoimipisteistä, joissa selkeä ohjeistus toiminnasta sekä ohjattuja pisteitä, jossa toimimme yhdessä lasten ja henkilöstön kanssa mallintuen ja opettaen
- Ohjatuilla pisteillä yhdessä pienryhmien kanssa toimiessamme kerromme henkilöstölle luontokasvatuksen ja STEAMin toteuttamisesta erilaisissa oppimisympäristöissä varhaiskasvatuksen arjessa
- Retken lopuksi lapset ja henkilöstö arvioivat tapahtuman tunnenalle-kuvien avulla

Maastokartan avulla lapset harjoittelivat suunnistustaitoja sekä hahmottamaan retken pituutta.

Tiedotteet ennen retkeä

Ennen retkeä vakayksiköihin lähetetään kirje lapsille sekä tiedote henkilöstölle.

Lasten kirjeen avulla lapsiryhmälle saadaan jaettua ennakkotietoa retken teemasta ja pohdittavaa toiminnasta.

Kirjeen avulla lapsiryhmää myös motivoidaan tulevaan retkeen. Lapsi saa olla osallisena retkeä jo ennen tapahtumaa kirjeen avulla.

Hei Lapsesi!

"TUO MUU MAARANGINEN AJUSTAPÄÄ MURKUU KÄLLELLE KESPEI SE TAVI OLLA KURKUU"

Kuulimme, että olette tulossa tänne Huutammen seikkailupuolelle otiskää retkele. Retkeillä tarvitte kumisaappaat, utunalausta, sekä maastoväest. Kumsaappaat ovat tärkeät, sillä metsä on vettä märkä, viistä sukkaa katusi. Seikkailupuolella te pääsette yrittämään erilaisia esteitä ja se vasti teitä hienon seikkailumieheksi ja onnekkaita. Löydämme kuitenkin, että teillä sitä löytyy!

Joko te olette nähneet erilaisia otiskota tänä keväänä? Ne ovat jo heräilleet kylmähuoneesta täällä Huutammella. Kun tuletta tänne retkeillä, pääsette tutkimaan tutkimisen retken aikana löytämämme otiskota. Saatte tietää, kuka on metsän ahtainen otiskä tai väkijä mikä on maailman gattaren tärkeä tehtävä. To-ives ja Kanena-Kettu ovat nähneet jo leivän ensimmäiset Ritari- ja Toikkosapheet. Otiskape seivä, mitä nämä perheet näyttävät?

Nähdään Huutammella

Terveisin!

Anu, Anne, To-ives ja Kanena-Kettu

HEI! Terveisiä Luotokodon järjestämälle Ottokärrä Huutammen seikkailupuiston ympäristön. Huuomathan, että retkemme ei ole säänsuora ja toiminta tapahtuu säänolosuhteiden aikana, meidän lähtöaika on retken, ilmoittamien siltä meillä ei ole kuin mahdollista, sähäpöimme selkamaru.luoto@opisto.fi tai puhelimitse 040 385 5344 tai 040 525 6134

Ottokärrät on aloituspäivä tänä Huutammen pariskalle Heilomurjuntie-9 Tuusulaan, alussa kytii Luotokodun retkeilyalue (Huutammella, Tuusulaan tien varrella, Google Map -so- kausurille) Olemme Tuusulaan (Google Mapin mukaan Pitkäsuo) varrella teitä vastaan- ottamassa, meillä kumisaappaat onneksi löytyy.

Luotokodimme kallelle lähetämme kumisaappaat. Luotokodissa voi olla esimerkiksi ma- ampajan postin ja kyytiin heräille hankkeista. Retkele on hyvä pakata ensiapu- ja kumisaappaat. HUOMIOITTAHAN JO PÄIVÄKOULLA, ETTÄ JOS MURKUNA ON ALLERGIA, HEIDÄN LÄÄKITYKSENSÄ TULLEE OLLA MURKUNA.

Murku ei välttämättä myy. Retkele vältte omat retkeiset mukaan ja retkeillä on muu- kumisaappaat ja kumisaappaat (joi- eni- talle- kumisaappaat) ja mukana mukana. KUMISAAPPASUUNNITTELU on välttämättä, muuten ei voi- kyttyä. <https://www.murku.fi/>

Ottokärrä Huutammen seikkailupuiston alueella. Retkele on toiminnassa toiminnasta, jossa kyttyä omia kumisaappaat. Retkele mm. saadaan retkele erilaisia otiskota, luotokodissa muutama kumisaappaat, kumisaappaat, kumisaappaat, kumisaappaat ja kumisaappaat. Myös varrella on myös mukana seikkailusta.

Ottokärrä Huutammen seikkailupuiston alueella. Retkele on toiminnassa toiminnasta, jossa kyttyä omia kumisaappaat. Retkele mm. saadaan retkele erilaisia otiskota, luotokodissa muutama kumisaappaat, kumisaappaat, kumisaappaat, kumisaappaat ja kumisaappaat. Myös varrella on myös mukana seikkailusta.

Mukaan retkele kumisaappaat omia mukana esim. iPad tai muu kumisaappaat pedagogista dokumenta- tiosta varten.

Kiva kun olette mukana, NÄHDÄN PIEN!

Kevään tervetulo!

Heikkinen Luotokodon vdi!

selkamaru.luoto@opisto.fi

<https://www.murku.fi/>

Yhteystiedot: Anu Lassari p. 040 385 5344 Anne Ylitalo p. 040 525 6134

Heikkinen Luoto

Seuraavalla dioilla on kuvattuna ötökkäretken toimintapisteet

Dioissa kuvattuna lyhyesti mitä toimintapisteellä on mm. toteutunut.

Toimintapisteiden kuvauksien jälkeen kattavampi listaus ohjaavien asiakirjojen mukaisista toteutuneista tavoitteista.

Ötökkähotelli

Toiminnassa:

- Saatiin tietoa ötökkähotellista
- Nimettiin yhdessä ötököitä, joita retken aikana kohdataan erilaisilla toimintapisteillä
- Harjoiteltiin karkeamotorisia taitoja juoksuleikin avulla (BRR-leikki)

ÖTÖKKÄHOTELLI

Ötökkähotelli on tarkoitettu lasten ja nuorten käyttöön. Hotelli on rakennettu puusta ja se on turvallinen ja kestävä. Hotelli on tarkoitettu käytettäväksi kesäkuun alusta syyskuun loppuun saakka. Hotelli on tarkoitettu käytettäväksi vain päiväkäyttöön. Hotelli on tarkoitettu käytettäväksi vain päiväkäyttöön.

ÖTÖKKÄLEIKKI (BRR):
 LÄITÄKÄÄ ÖTÖKKÄKOORTTI MAAHAN, TUNNISTAKAA JA NIMETKÄÄ VIELÄ ÖTÖKÄT ENNEN LEIKIN ALKUA. KÄYTTÄKÄÄ LEIKISSÄ SANAA BRR. YKSI LAPSISTA KÄÄNTÄÄ SELKÄNSÄ, MUUT LAPSET HÄRTÄVÄT ÄÄNITTÖMÄLLÄ MIKÄ ÖTÖKÖSTÄ ON BRR. LAPSI JOKA ON OLLUT SELIN KÄÄNTYNYT JA SAA OSITTAA NYTÄ ÖTÖKÄÄ KERÄLLÄÄN KÄÄNTÄEN KORTIN SAMALLA TYÖSÄ ALKUN. MUUT LAPSET SAHOVAT KOKOON ÖTÖKÄN NIMEN, KUNNES KYSIÄ TULEE VALITUN ÖTÖKÄN KOHDALLE. SILLOIN KAIKKI MUUTAVAT BRR. LAPSET LAITTEVAT JUOKSEMAAN PAKOON JA LAPSI, JOKA ÄÄVYTTELY ÖTÖKÖSTÄ VITTEÄ OTTAA LAPSI KOKON. KENNÄ JÄÄNYT LAPSI ON SEURAAVA ARVUTTELLA.

© Sivistys- ja Kulttuuripalvelut
 2023

Hämähäkki

Toiminnassa:

- Saatiin tietoa hämähäkistä, harjoiteltiin hienomotorisia taitoja suunnittelutaitoja sekä yhdessä toimimisen taitoja
- Tutustuttiin irrallaan maassa oleviin luonnonmateriaaleihin ja nimettiin niitä
- Käytettiin luovuuutta tehden hämähäkit luonnonmateriaaleista

HÄMÄHÄKKI

Hämähäkki on kahdeksan jalkainen. Luonnonhämmähäkkiä on myös kahdeksanjalkainen, jota ei tavata Suomessa. Sen hämmähäkki on kahdeksanjalkainen ja se on kahdeksanjalkainen. Hämähäkki on kahdeksanjalkainen ja se on kahdeksanjalkainen. Hämähäkki on kahdeksanjalkainen ja se on kahdeksanjalkainen. Hämähäkki on kahdeksanjalkainen ja se on kahdeksanjalkainen.

KERÄÄ IRRALLAAN OLEVIA LUONNONMATERIAALEJA LUONNOSTA. TÄTTELE OMA LUONNONMATERIAALILLA TEHTY HÄMÄHÄKKI. KUVAATKA HÄMÄHÄKKI MUISTOKSI OMALE IPADILLE.

© Keskusmuseo LUONTOLOTO
© Keskusmuseo

Perhonen

Toiminnassa:

- Saatiin tietoa perhosesta
- Harjoiteltiin suunnittelua ja käytettiin luovuuutta kuvaustehtävässä
- Harjoiteltiin digitalisaatiota kuvattaessa tabletilla tai puhelimella
- Harjoiteltiin kamerakynän pedagogiikka kuvaustehtävässä ja jakamisvaiheessa
- Kuvaustehtävien jälkeen varhaiskasvatusyksiköissä jaettiin muille pienryhmille kuvia ja keskusteltiin kuvista

PERHONEN

Perhonen on kuusi jalkainen ja kahdeksan jalkainen. Perhonen on kahdeksanjalkainen ja se on kahdeksanjalkainen. Perhonen on kahdeksanjalkainen ja se on kahdeksanjalkainen. Perhonen on kahdeksanjalkainen ja se on kahdeksanjalkainen. Perhonen on kahdeksanjalkainen ja se on kahdeksanjalkainen.

KUVAUSTENTÄVÄ:

OTTAKAA KÄTEENNE PERHOSKUVIEN. ASETTAKAA KENKIKET LUONNONMATERIAALILLA VALITTU. VOITTE HYÖDYNTÄÄ ERI TAVOJA KUN NÄATA, NUMEROKKA TAI VÄRKKÄ PUNOINNUN. KUVAATKA PERHOSKUVIEN PÄÄLLÄ TAI TABLETILLA. ETELLÄKÄ OMAN PIENRYHMÄNNE KUVAT NYOHOMIN TOISILLE ONASSA RYHMÄSSÄNNE.

© Keskusmuseo LUONTOLOTO
© Keskusmuseo

Kekomuurahainen

Toiminnassa:

- Saatiin tietoa kekomuurahaisesta
- Harjoiteltiin rakentelu-, suunnittelu- sekä yhdessä toimimisen taitoja
- Harjoiteltiin ongelmanratkaisutaitoja
- Harjoiteltiin matemaattisia taitoja kuten mittausta ja vertailua
- Toiminnassa rakenteluun tarvittava materiaali oli luonnonmateriaalia

KEKOMUURAHAINEN

KEKOMUURAHAINEN on keuhkotautien aiheuttama puuhaijaksi tunnettu keuhkotauti. Se on Suomessa yleisin keuhkotauti. Se aiheuttaa keuhkojen tulehduksen ja keuhkojen vaurioitumisen. Keuhkotauti on vaarallinen sairaus, jota on vaikea hoitaa. Keuhkotauti on keuhkotautien joukossa yleisin ja vaarallinen sairaus. Keuhkotauti on keuhkotautien joukossa yleisin ja vaarallinen sairaus. Keuhkotauti on keuhkotautien joukossa yleisin ja vaarallinen sairaus.

**OLKAA AIHERIÄ KUIN MUURAHAISET
KÄYNTÄKÄÄ TÄRKEILLÄ OLEVISTA MATERIAALEISTA NIIN KORKEA TOINI
KUIN VAIN OSAATTE, MITTAA KORKEUS MITTANAUKALILLA.**

HOITAMINEN LÄHETÄÄ
2024/01/10

Leppäkerttu

Toiminnassa:

- Saatiin tietoa leppäkertusta eli leppäpirkosta
- Harjoiteltiin ongelmanratkaisutaitoja sekä matemaattisia taitoja mm. lukumäärien laskemista, vertailua ja lukujonojen muodostamista

LEPPÄKERTTU

Leppäkerttu on keuhkotautien aiheuttama puuhaijaksi tunnettu keuhkotauti. Se on Suomessa yleisin keuhkotauti. Se aiheuttaa keuhkojen tulehduksen ja keuhkojen vaurioitumisen. Keuhkotauti on keuhkotautien joukossa yleisin ja vaarallinen sairaus. Keuhkotauti on keuhkotautien joukossa yleisin ja vaarallinen sairaus. Keuhkotauti on keuhkotautien joukossa yleisin ja vaarallinen sairaus.

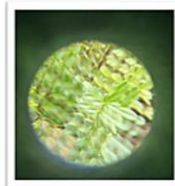
**TUTKIKAA LEPPÄKERTTUA
ETSKÄÄ LEPPÄKERTTUA, JOKLA ON IHÄÄ MONIA PIKKUJA.
MINKÄ LEPPÄKERTTU JÄÄ KANON PIRKKA,
MONIFARO PIRKKA SILLÄ ON?**

HOITAMINEN LÄHETÄÄ
2024/01/10

Kärpänen

Toiminnassa:

- Saatiin tietoa kärpäsestä, tehtiin aistitutkimuksia havainnoiden maailmaa kärpäsen silmin
- Keskusteltiin yhdessä lasten tekemistä havainnoista
- Tehtiin aisti- sekä luoppitutkimuksia

Maailma kärpäsen silmin

Maailma lapsen silmin

Mehiläinen

Toiminnassa:

- Saatiin tietoa mehiläisestä
- Harjoiteltiin koodaamista ja ohjelmointia parityöskentelynä
- Harjoiteltiin ongelmanratkaisutaitoja koodaamisen avulla

Ötökkätutkimukset

Toiminnassa:

- Tunnistettiin ja nimettiin toimintapolulla tutuksi tulleita ötököitä yhdessä
- Tutkittiin aistitutkimuksin, luupeilla ja mikroskoopeilla ötököitä
- Hyödynnettiin digitalisaatiota, sillä toiminnassa käytettiin mikroskooppeja, joihin tabletilla oli yhdistetty (EASI-SCOPET)

ÖTÖKKÄTUTKIMUKSET

ÖTÖKÄÄ LUONNOSTA ÖTÖKÖITÄ TA ÖTÖKÖITÄ KALUSTETTAVA LUONNONMATERIAALEJA. TUTKIKAA ENSIN KATSELEMALLA NIITÄ, TUNNISTAT-
TEKO ÖTÖKÄN? VOITTE TUTKIA TARKEMMIN ÖTÖKÖITÄ LUUPIN AVULLA,
SILLLÄ LUUPIN AVULLA VOIDAN TUTKIMUKSIA TARKENTAA. LOPPUKSI
VOITTE TARKENTAA AISTITUTKIMUKSIINNE MIKROSKOOPIN AVULLA. MIK-
ROSKOOPILLA PÄÄSETTE NÄKEMÄÄN IHAN PIENEN PIENÄ YKSITYISCHITÄ
TUTKIMUSKOHTEIDANNE.

HYVINKÄÄ LUONTOLOTO
PÄIVÄNÄ:

Toiminnassa toteutuvat

VASU / EOPS

Oppimisen alueet:

- Tutkin ja toimin ympäristössä
- Kielen rikas maailma
- Ilmaisun monet muodot
- Minä ja meidän yhteisömmme
- Kasvan, liikun ja kehityn

Lapsi on saanut:

- Leikkiä
- Liikkua
- Tutkia
- Ilmaista
- Olla osallisena
- Oppia, toimia ja kokeilla

STEAMin painopistealueet:

- Kädentaidot ja rakentelu
- Insinööritaidot
- Tiede ja tutkiminen
- Taide ja Kirjallisuus
- Matematiikkaa ja ongelmanratkaisua

Kestävät tulevaisuus:

- Luontokasvatus ja luontosuhteen vahvistaminen
- Retkeilytaidot ja jokamiehenoikeudet
- Kiertotalous
- Empatia ja luonnonpuoleista toimiminen
- Biodiversiteetti eli ötököiden merkityksellisyiden oppiminen. Miksi ötökät ovat tärkeitä elämän suojelemissa sekä luonnon köyhtymisen pysäyttämiseksi

Agenda 2030

- 2. Ei nälkää / Retkievät
- 3. Terveyttä ja hyvinvointia / Liikkuminen, onnistumisen kokemukset
- 4. Hyvä koulutus / laadukas pedagogiikka, luonto monipuolinen oppimisympäristö
- 5. Sukupuolten tasa-arvo / yhdenvertaisuus, tasa-arvo, yhdessä toimiminen
- 11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt/ terveellinen ja oppimista edistävä oppimisympäristö
- 12. Vastuullinen kuluttaminen / luonnonkunnioittaminen, retkeilytaitojen harjoittaminen, roskatön evästely, materiaalit valmistettu kiertotalouden näkökulmasta
- 15. Maanpäällinen elämä / lasten luontosuhteen vahvistaminen, ötököiden nimeäminen, tunnistaminen niistä tiedon oppiminen
- 16. Rauha ja oikeudenmukaisuus / Turvallinen, sensitiivinen ilmapiiri, fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus.

Oulun sivistysohjelma

Digitalisaatio, kestävä tulevaisuus, Hyvinvointi ja osallisuus

Varhaiskasvatus

- Tunne ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu
- Osallisuuden pedagogiikka
- Puoli päivää pihalla toimintamalli → ulkona oppiminen
- Kestävä tulevaisuus / luontokasvatus
- Vahvistetaan vakayksiköiden pedagogista toimintaa
- STEAM-pedagogiikka-, toiminta
- Digitalisaatio

OULU

Toiminnan jatkaminen varhaiskasvatusyksikössä

Ryhmälle lähetetään materiaalipaketti STEAM-toiminnan tueksi mm. STEAM-projekti ohje sekä prosessimalli sekä vinkkaus Quiver-sovelluksen hyödyntämisestä ja kirjavinkkaustista.

Jatkotyöstämisen aikana kaikkia STEAMin eri painopiste alueita on mahdollista toteuttaa STEAM-projektin avulla.

QUIVER SOVELLUKSELLA LAPSEN VÄRITYSKUVAT "HEIKÄÄVÄT ELOO".

Artesien perheohjelmassa vahvistetaan taidetta

1. Tutustuu taitteeseen ja värikuvien käyttöön.
2. Värikuvia varten valitaan värit Quiver-sovelluksen avulla.
3. Tutustutaan värin sekoittamiseen ja värin sekoittamiseen.

STEAM-PROJEKTI esim. ötökkähotelli

STEAM- pedagogiikka on tietyt- ja teknologiatieteistä, matematiikkaa ja taiteita yhdistävä lähtökohta. STEAM tulee sanoista Science, Technology, Engineering, Arts & Mathematics. Näiden lisäksi usein esiintyy myös STEAM:in OIKEA eli opettajan osa-alueet, joita kutsutaan koulun toiminnaksi, koulun toiminnaksi, koulun toiminnaksi ja koulun toiminnaksi. STEAM on opettajien ja oppilaiden yhteinen projekti, jossa oppilaita kehoitetaan tekemään, kokeilemaan, ajattelemaan, oppimaan, kokeilemaan ja kokeilemaan. STEAM on opettajien ja oppilaiden yhteinen projekti, jossa oppilaita kehoitetaan tekemään, kokeilemaan, ajattelemaan, oppimaan, kokeilemaan ja kokeilemaan. STEAM on opettajien ja oppilaiden yhteinen projekti, jossa oppilaita kehoitetaan tekemään, kokeilemaan, ajattelemaan, oppimaan, kokeilemaan ja kokeilemaan.

Uudenlaisia ideoita / Uusi idea, uusi keksintä, jota kukaan ei ole vielä keksinyt. STEAM-projektin avulla voidaan ymmärtää, miten tieteessä ja tekniikassa tehdään asioita ja miten ne vaikuttavat maailmaan. STEAM-projektin avulla voidaan ymmärtää, miten tieteessä ja tekniikassa tehdään asioita ja miten ne vaikuttavat maailmaan. STEAM-projektin avulla voidaan ymmärtää, miten tieteessä ja tekniikassa tehdään asioita ja miten ne vaikuttavat maailmaan.

STEAM-projektin avulla / STEAM-projektin avulla voidaan ymmärtää, miten tieteessä ja tekniikassa tehdään asioita ja miten ne vaikuttavat maailmaan. STEAM-projektin avulla voidaan ymmärtää, miten tieteessä ja tekniikassa tehdään asioita ja miten ne vaikuttavat maailmaan.

Heikinharjun LUONTO-KOTO

Oulun kaupungin varhaiskasvatuksen luontokasvatuksen ja STEAMin kehittämissyksikkö

Luontokasvatus ja STEAM kulkivat rinnakkain. Tiede, taide ja teknologia yhdistyvät. Tehdään, tutkitaan ja oivalletaan yhdessä. Toimitaan erilaisissa oppimisympäristöissä.

Yhteystiedot

Heikinharjun Luontokoto

heikinharju.luontokoto@ouka.fi

Varhaiskasvatuksen kehittäjäopettajat:

Anu Lassuri
anu.lassuri@ouka.fi
p. 040 585 5344

Anne Ylitalo
anne.t.ylitalo@ouka.fi
p. 040 525 6134

HEIKINHARJU LUONTOKOTO

